

Leidiny, reprezentuojantis privačias dailės kolekcijas

Vladas VERTELIS

Mėnesio pradžioje šiaulietis kolekcininkas Petras Kaminskas išleido dailės albumą „Dailininkų darbai Kaminskų šeimos ir kitų kolekcininkų rinkiniuose“. Tik 35 egzempliorių tiražu išleistame leidinyje be P. Kaminsko namuose saugomų dailės kūrinių reprodukuojami ir 33 kitų kolekcininkų rinkinių eksponatai.

Didžiąją albumo dalį sudaro P. Kaminsko šeimos kolekcija. Dailininko Geraldo Bagdonavičiaus (1901–1986) scenovaizdžio eskizai, senųjų Šiaulių vaizdelis tušu, žymių lietuvių menininkų Igno Budrio (1933–1999), Adomo Jacovskio, Antano Kmieliausko (1932–2019), rusų tapytojo Aleksandro Boloniovo darbai. Seniausias datuojamas kūrinys – Lenkijos ir Lietuvos grafiko, tapytojo Mykolo Elvyro Andriolio (1836–1893) nedidelio miestelio ant Vyslos kranto graviūra. Publikuojama lietuvių, užsienio šalių dailininkų kūrinių: šiaulietės Joanos Taujanskienės (1924–1983) scenovaizdžio eskizai, Vytenio Rimkaus satyriniai piešiniai iš serijos „Sienlaikraščių epocha“, Vytauto Palaimos (1911–1976), Achailo Percovo, Žibunto Mikšo (1923–2013) bei kitų kūrinių darbai.

Albumo viršelyje – vokiečių dailininko Makso Riomerio (1878–1960) akvarelė su Pirmojo pasaulinio karo metų Šiau-

lių vaizdais. Kūrinys dedikuotas 1915 m. vokiečių kariuomenės Šiaulių komendantui H. Stiftui.

Daugiausia – šiauliečio Antano Krištopaičio (1921–2011) darbų: 94 akvarelės, 21 aliejinės tapybos paveikslas ir keli piešiniai. Gali būti, kad tai gausiausias dailininko kūrinių publikavimas po „Maldžio fondo“ 2007 m. išleistu albumu „Lietuvos bažnyčios“, „Lietuvos medžiai“, „Lietuvos malūnai“.

P. Kaminsko kolekcijoje saugomos A. Krištopaičio akvarelės taip pat nemažai Lietuvos bažnyčių, vėjo malūnų: Šniūraičių (Radviliškio r.) medinė bažnytelė, Sakalų (Pakruojo r.) vėjo malūnas. Dvi akvarelės nulietos 1976 metų kovą ir birželį po Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios gaisro.

Daugiausia darbų iš Sibiro, kur nuo 1940 metų A. Krištopaitis lageriuose ir tremtyje praleido 16 metų. Lageryje A. Krištopaitis pradėjo reikštis kaip apipavidalintojas, kopijuotojas, dailininkas. Keletą metų jis dirbo Ulan Udė (Buriatija) operos teatro dailininku. Todėl ir jo akvarelė – Ulan Udė vaizdai, spektaklių scenovaizdžių eskizai, personažų ir artistų portretai.

Keliolika kūrinių iš tremties vietų: Krasnojarsko krašto peizažai akvarelė ir aliejumi. Charakteringas, iliustratyvus aštuonių retro akvarelių ciklas, kuriose – 50-tųjų metų sunkvežimiai, jų vairuotojai, garažai, peizažai su mašinomis.

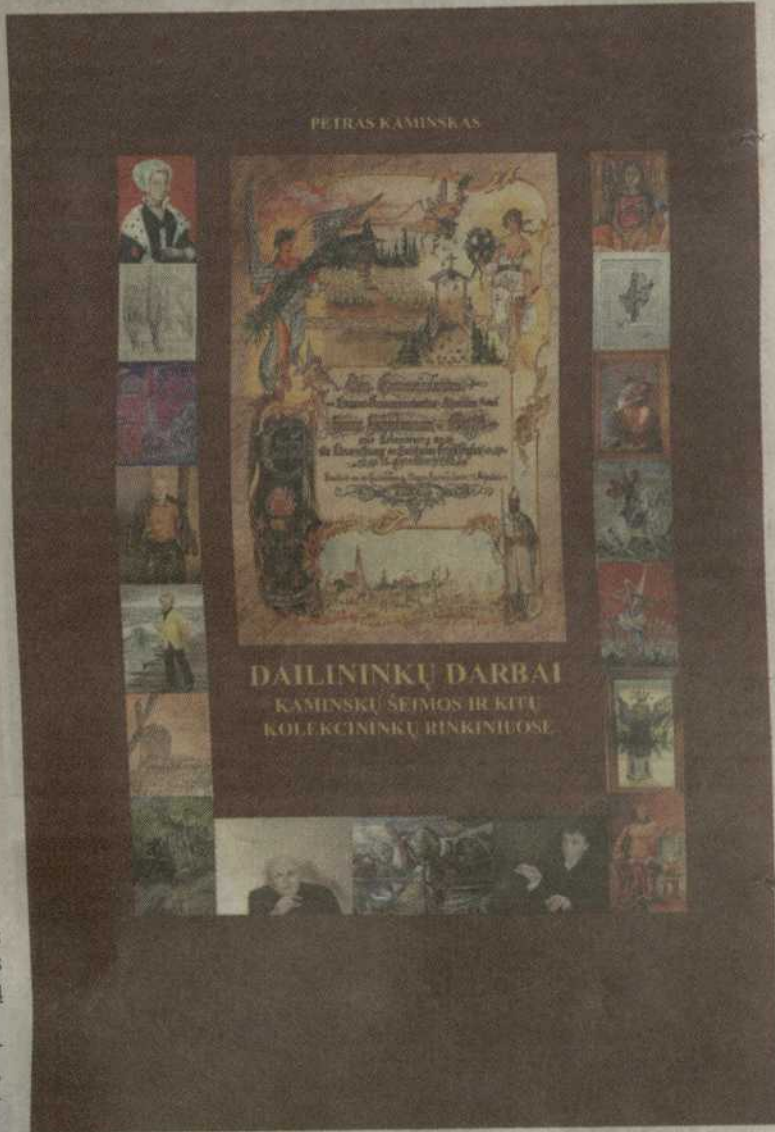
Antroje albumo dalyje publi-

kuojami kūriniai iš kitų šiauliečių kolekcininkų rinkinių. Tai – Medos Narbutaitės-Dilinskienės, Boneventūro Šalčio, Viktoro Ostašenkovo (1943–2012), Algio Griškevičiaus, Algimanto Švėgždos (1941–1996), Kazio Šimonio (1887–1978), Eduardo Juchnevičiaus (1942–2011), Vladimiro (Vlado) Karatajaus (1925–2014), Sergėjaus Vorobjovo, Arūno Vasiliausko, Vitos Žabarauskaitės, Vido Pinkevičiaus (1949–2012) ir kitų dailininkų darbai.

P. Kaminsko sudarytą albumą palydi profesoriaus V. Rimkaus straipsnis „Dailės kolekcijos“. Rašoma, kad šalia didžiųjų Lietuvos privačių meno kūrinių kolekcijų atsiranda ir mažesnių rinkinių, kuriuos kaupia patys dailininkai, kultūros darbuotojai, meno mėgėjai. „Apskritai tokie rinkiniai yra savotiškas visuomenės, valstybės kultūros lygmens rodiklis. Paprastai tokias kolekcijas žino tik nedidelis artimųjų, bendradarbių ratas, todėl katalogų ar net albumų pasirodymas reikšmingai praturtina kultūros panoramą.“

Tešiant V. Rimkaus mintis galima sakyti, kad šis albumas parodo, kad ir Šiauliuose yra nemažai privačių meno kūrinių kolekcijų, rinkinių. Tai gali būti ir siūlymas miesto galerijoms rengti parodas iš privačių vietos kolekcininkų rinkinių.

P. Kaminskas yra išleidęs albumų-katalogų iš savo atvirukų, senųjų fotografijų, ženkliukų kolekcijų.

Gerardas Bagdonavičius (1901–1986). Šiauliai. Scenovaizdžio eskizas spektakliui „Kova be fronto linijos“. Akvarelė. 30x45, 1948 m.

Krasnojarsko kraštas (Rusija). Automobilio remontas. Akvarelė. 28,5x26, 1953 m.

Počet (Krasnojarsko kraštas). Vakaras prie upės Birusa. Dešinėje Antanas Krištopaitis (autoportretas). Akvarelė. 29x27, 1954 m.

Knygas pristatė poetai

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Mažojoje salėje pristatytos dvi eilėraščių knygos: Viktoro Gulbino „Urbanistinis vienetasis“ ir Viktoro Rudžiansko „Viktoras Rudžianskas: eilėraščiai“.

Lietuvos rašytojų sąjungos narys kelmiškis V. Gulbinas naujaisiuose rinkiniuose „Urbanistinis vienetasis“ plėtoja meilės lyriką, gamtos pajautą ir apmąsto būvį mieste.

V. Gulbino kūryba spausdinama kultūrinuose, literatūrinuose leidiniuose, „Poezijos pavasario“ ir kituose almanachuose. Kūrėjas dalyvauja „Poezijos pavasario“, „Panevėžio literatūrinės žiemės“, „Poetinio Druskininkų rudens“ festivaliuose, Kelmėje vadovauja rajono literatų klubui „Vieversys“.

Lietuvos rašytojų sąjungos narys V. Rudžianskas, pasak Vito Areškos, knygoje „Viktoras Ru-

džianskas: eilėraščiai“ suderino modernų stilių su išpažinties intonacijomis, drąsiai išreiškė savimi pasitikinčio lyrinio subjekto pasaulį.

V. Rudžianskas – savitraščio „Nemunas“ vyriausiasis redaktorius ir leidyklos „Kauko laiptai“ direktorius.

Jo kūryba versta į anglų, baltarusių, kroatų, latvių, lenkų, portugalių, rusų, ukrainiečių ir vengrų kalbas, rašytojas verčia iš kroatų, lenkų, baltarusių, ukrainiečių kalbų.

V. Rudžiansko kūryba ir aktyvi veikla įvertinta daugybe apdovanojimų, 2008 metais poetas tapo „Poezijos pavasario“ laureatu. Pernai jam įteiktas Gvido Latakio medalis kaip daugiausia 2018 metais poezijos knygų Lietuvoje išleidusiam leidyklos „Kauko laiptai“ vadovui.

„Šiaulių krašto“ inf.

Akvarelėse – kelionių išpūdžiai

Šiauliuose, „Laiptų galerijoje“, antradienį atidaryta šiaulietės Danutės Skudžinskaitės-Čivienės akvarelės darbų paroda „Iš kelio-

nių sugrįžus“.

„Mėgstu keliauti, lankyti garsiausius muziejus, išvysti garsiausių dailininkų darbus. Įkvepia

Danutė Skudžinskaitė-Čivienė pristatė parodą „Iš kelionių sugrįžus“.

Ermitažas, Tretjakovo galerija, Luvras, kiti meno ir kultūros muziejai, kelionės į Lenkiją, Estiją, Suomiją, Latviją, Lietuvos miestus. Patirti išpūdžiai atsispindi ir mano akvarelės darbų parodoje“, – šiais žodžiais kūrybą pristato autorė.

Su paroda dailininkę sveikino ir akvarelės įvertino menotyrininkai Michalina Adomavičienė, profesorius Vytenis Rimkus.

Danutė Čivienė – nuolatinė „Laiptų galerijos“ tarptautinės miniatiūrų parodos dalyvė, viena iš „Kodas PBD“ (1971 metų dailės fakulteto studentų) parodos galerijoje autorių.

Dalyvavo Lietuvos dailės pedagogų parodose, 1996 metais pristatė parodą Medebache, Vokietijoje, 2017 ir 2018 metais – Šiauliuose.

Paroda „Iš kelionių sugrįžus“ veiks iki vasario 26 dienos.

„Šiaulių krašto“ inf.